

Huddinge

YRKANDE

Kommunstyrelsen

Datum: 2026-05-12

Diarienummer:

Ärende 10: Svar på remiss från Utbildningsdepartementet – Skärpta villkor för friskolesektorn, ytterligare förslag

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens beslut

Yttrande enligt vårt förslag nedan daterat den 12 maj överlämnas till Utbildningsdepartementet som Huddinge kommuns svar på remissen Skärpta villkor för friskolesektorn.

Yttrande över remiss från Utbildningsdepartementet – Skärpta villkor för friskolesektorn, ytterligare förslag

Huddinge kommun välkomnar ambitionen att stärka kvaliteten och motverka oseriösa aktörer inom friskolesektorn. Det är viktigt att elever och vårdnadshavare kan känna trygghet i att utbildningsverksamheter, oavsett huvudman, bedrivs med hög kvalitet, långsiktighet och ansvarstagande. Kommunen delar uppfattningen att tillsynen behöver vara effektiv och att det ska finnas tydliga möjligheter att ingripa mot verksamheter där det förekommer allvarliga brister.

Samtidigt vill Huddinge kommun framhålla vikten av att regelverket utformas på ett rättssäkert, proportionerligt och förutsebart sätt. Fristående huvudmän utgör en viktig del av det svenska skolväsendet och bidrar till mångfald, pedagogisk utveckling och ökad valfrihet för elever och vårdnadshavare. Ett väl fungerande system förutsätter därför att seriösa aktörer ges stabila och långsiktiga förutsättningar att bedriva och utveckla sina verksamheter.

Kommunen anser att det finns en risk att alltför omfattande eller detaljerade regler leder till ökad administration och osäkerhet för huvudmän utan att detta nödvändigtvis stärker kvaliteten i verksamheten. Nya krav och processer bör därför utformas med stor hänsyn till proportionalitetsprincipen och med fokus på faktiska kvalitetsbrister. Regelverket bör riktas mot de aktörer där det finns konkreta problem eller tydliga risker, snarare än att generellt öka belastningen för hela sektorn.

Huddinge kommun vill särskilt betona betydelsen av förutsägbarhet och likvärdighet i tillsynen. Skillnader i bedömningar mellan olika kommuner och myndigheter riskerar att skapa osäkerhet för huvudmän och leda till ojämlika villkor i olika delar av landet. Det är därför viktigt att staten och ansvariga myndigheter arbetar för tydligare nationella riktlinjer och gemensamma bedömningsgrunder. En mer enhetlig tillämpning skulle stärka rättssäkerheten och bidra till bättre förutsättningar för såväl huvudmän som tillsynsmyndigheter.

Kommunen ser också positivt på åtgärder som stärker informationsutbyte och samordning mellan berörda myndigheter. Samtidigt bör sådana system utformas på ett sätt som inte skapar onödig byråkrati eller administrativa kostnader. Ett effektivt tillsynssystem bör bygga på relevanta och ändamålsenliga kontroller där resurser kan riktas mot verksamheter där riskerna bedöms vara störst.

Vid bedömningar av exempelvis påtagliga negativa följder eller andra ingripande åtgärder är det viktigt att ett långsiktigt perspektiv tillämpas. Bedömningarna bör ta hänsyn till elevernas behov av kontinuitet, stabilitet och tillgång till olika utbildningsalternativ. Fristående skolor och förskolor utgör för många elever och familjer ett viktigt alternativ, och förändringar i regelverket bör därför genomföras varsamt och med stor hänsyn till konsekvenserna för elever och verksamheter.

Huddinge kommun vill även framhålla vikten av att lagstiftningen inte hämmar utveckling och innovation inom skolväsendet. Möjligheten för olika huvudmän att utveckla pedagogiska arbetssätt och profiler är en styrka som bidrar till kvalitet och variation inom utbildningssystemet. Ett regelverk som upplevs som alltför osäkert eller oförutsägbart riskerar att minska incitamenten för långsiktiga investeringar och utvecklingsarbete inom sektorn.

Kommunen anser vidare att tillsynsmyndigheternas arbete bör präglas av dialog, tydlighet och transparens. Det är viktigt att huvudmän ges goda möjligheter att förstå och bemöta bedömningar samt att eventuella åtgärder står i rimlig proportion till de brister som identifierats. Ett system med hög grad av rättssäkerhet och tydliga processer stärker förtroendet för tillsynen och bidrar till bättre kvalitet i verksamheterna.

Sammanfattningsvis anser Huddinge kommun att det är positivt med reformer som syftar till att stärka kvaliteten och motverka oseriösa aktörer inom skolväsendet. Samtidigt är det avgörande att förändringarna genomförs med balans och hänsyn till rättssäkerhet, proportionalitet och långsiktiga villkor för seriösa fristående huvudmän. Regelverket bör bidra till kvalitet och trygghet utan att begränsa mångfalden, valfriheten och utvecklingskraften inom svensk skola och förskola.